

VIÐMIÐUNARKVARÐI**PUNG BIFHJÓL**

A – A2 – A1 - Flokkur

Gildir frá 1. september 2014

Kvarðinn segir til um hvernig villur eru metnar í æfingum á plani og akstri í umferð. Próftaki þarf að standast munnlegt próf í gerð, búnaði og öryggisþáttum bifhjóls áður en hann gengst undir æfingar á plani og akstur í umferð.

I. Æfingar á plani

Æfingar	- 12	- 3	- 1
1. Leiða hjól	<ul style="list-style-type: none"> - Missir hjól í götu - Ræður ekki við æfingu - Nær ekki hjóli af standara 	<ul style="list-style-type: none"> - Nær ekki að bakka - Missir jafnvægi - Með standara niðri, óviljandi 	<ul style="list-style-type: none"> - Hittir illa á hlið - Utan í keilu - Skakkur í hliði
2. Snigilakstur	<ul style="list-style-type: none"> - Ófær um snigilakstur - Missir hjól og/eða dettur - Of mikill hraði 	<ul style="list-style-type: none"> - Fótur niður oftast en einu sinni - Fer fram úr prófdómara - Mjög rásandi akstur 	<ul style="list-style-type: none"> - Setur niður fót - Rásandi akstur - Fætur ekki á fótstigum
3. Keiluvig	<ul style="list-style-type: none"> - Ófær með að klára - Fellir fleiri en tvær keilur - Dettur 	<ul style="list-style-type: none"> - Fellir tvær keilur - Fótur niður 	<ul style="list-style-type: none"> - Fellir eina keilu - Almennur stirðleiki - Óeðlilega langur tími
4. Nauðhæmlun	<ul style="list-style-type: none"> - Læsir hjólum frá upphafi - Hæmlunarvegalengd yfir 18 metrum - Hraði undir 35 km - Dettur 	<ul style="list-style-type: none"> - Öryggisleysi í notkun hemlabúnaðar - Hæmlunarvegalengd yfir 14 metrum - Meira en 5 km undir hraða 	<ul style="list-style-type: none"> - Smá læsing - Hæmlunarvegalengd yfir 12 metrum - Nær ekki 50 km hraða
5. Sveigt frá hindrun	<ul style="list-style-type: none"> - Fótur oftast en einu sinni niður - Ekið í beinni línu án beygju - Hraði undir 35 km - Dettur 	<ul style="list-style-type: none"> - Fellir keilu - Nær ekki í rétt hlið - Meira en 5 km undir hraða - Beitir ekki gagnstýringu 	<ul style="list-style-type: none"> - Röng stýring í beygju - Fætur ekki á fótstigum - Nær ekki 50 km hraða
6. U-beygja	<ul style="list-style-type: none"> - Báðir fætur niður - Hefur ekki tök á æfingunni - Dettur 	<ul style="list-style-type: none"> - Út fyrir línur í U-beygju oftast en einu sinni - Fótur niður oftast en einu sinni 	<ul style="list-style-type: none"> - Út fyrir markalínu í U-beygju einu sinni - Fótur niður einu sinni

II. AKSTUR Í UMFERÐ

Akstursþættir	- 12	- 3	- 1
1. Beygjur	<ul style="list-style-type: none"> - Mjög víðar eða krappar beygjur sem valda verulegri hættu á árekstri - Beygt til vinstri af vinstri vegbrún á tvístefnugötu - Beygt yfir á rangan vegarhelming 	<ul style="list-style-type: none"> - Víðar eða krappar beygjur sem geta skapað hættu, t.d. að hluta yfir á rangan vegarhelming eða utan í kant 	<ul style="list-style-type: none"> - Víðar eða krappar beygjur - ekki beinlínis hættulegar en viðvarningslegar - Beygt t.v. frá hægri vegbrún út úr einstefnugötu - Numið staðar í miðeyju vegar í vinstri beygju að öpörfu
2. Staða á akbraut*	<ul style="list-style-type: none"> - Ekið á röngum vegarhelmingi á móti umferð 	<ul style="list-style-type: none"> - Ekið of nálægt öðrum ökutækjum fyrir framan eða til hliðar - Ekið stöðugt of nálægt miðlínu, deililínu, vegbrún eða ekið utan í kant - Rásandi aksturslag - Alvarleg villa er varðar framúrakstur 	<ul style="list-style-type: none"> - Ekið of nálægt miðlínu, deililínu eða vegbrún - Heldur lítið bil milli ökutækja - Væg villa er varðar framúrakstur - Óheppileg staðsetning í almennum akstri* - Varúð ekki sýnd við ræsi og þrengingar
3. Val akreina – akreinaskipti*	<ul style="list-style-type: none"> - Sveigt stöðugt milli akreina og sköpuð hætta fyrir aðra vegfarendur - Skipt um akrein í veg fyrir ökutæki - Ekið á móti einstefnu eða þar sem akstur er bannaður 	<ul style="list-style-type: none"> - Röng akrein valin miðað við akstursleið* - Ólögleg akreinaskipti s.s. á óbrotinni línu milli akreina í sömu átt - Ekið lengi á vinstri akrein þar sem tvær eru í sömu átt, án ástæðu* - Skipt milli akreina á gatnamótum 	<ul style="list-style-type: none"> - Akrein lengst til hægri ekki valin af tveimur eða fleiri beygjureinum, án sérstakrar ástæðu* - Vinstri eða mið akrein of mikið notuð þegar eðlilegt er að vera á hægri akrein* - Öpörf akreinaskipti s.s. áður og eftir að ekið er um gatnamót
4. Hraði*	<ul style="list-style-type: none"> - Ekið meira en 15 km yfir hámarkshraða þar sem hámark er 70 - 90 km - Meira en 20 km yfir þar sem hámark er 50 - 60 km - Meira en 15 km yfir þar sem hámark er 30 km - Umferð tafir verulega með hægum akstri við góðar aðstæður* 	<ul style="list-style-type: none"> - Ekið á 5 - 15 km yfir hámarkshraða þar sem hámark er 70 - 90 km - Ekið á 5 - 20 km yfir hámarkshraða þar sem hámark er 50 - 60 km - Ekið á 5 - 15 km yfir hámarkshraða þar sem hámark er 30 km - Of mikill hraði miðað við aðstæður - Nær ekki eðlilegum ökuhraða við góðar aðstæður* - Alvarleg villa í notkun að- og fráreina 	<ul style="list-style-type: none"> - Farið yfir hraðamörk, allt að 5 km - Ójafn hraði, óöryggi með hraða - Hægur akstur sem tefur umferð að einhverju marki* - Væg villa í notkun að- og fráreina er varða hraðaminnkun og hraðaaukningu

Akstursþættir	- 12	- 3	- 1
5. Athygli - öryggi í akstri	<ul style="list-style-type: none"> - Blinda svæðið <u>ítrekað</u> ekki athugað þegar nauðsyn krefur, s.s. við akreinaskipti eða í beygju 	<ul style="list-style-type: none"> - Baksýnispeglar ekki notaðir og engin athygli á umferð fyrir aftan - Ekið hiklaust framhjá hópbifreið á biðstöð - Ógætilegur akstur við þröngar aðstæður - Almennt óöryggi í akstri, hik og seinagangur - Blinda svæðið ekki athugað þegar nauðsyn krefur, s.s. við akreinaskipti eða í beygju 	<ul style="list-style-type: none"> - Athygli ekki á umferð fyrir aftan eða til hliðar eða á hugsanlegum hættum - Speglar lítið notaðir til að fylgjast með nálægri umferð - Ekki lítið til hliðanna á gatnamótum þar sem próftaki á forgang
6. Ekið af stað – frágangur*		<ul style="list-style-type: none"> - Þrjár eða fleiri aðgerðir rangar í frágangi* - Drepið á vél með gír sem getur skapað hættu - Lagt af stað með standara niðri - Frágangi ábótavannt s.s. læsir ekki stýri eða hjól hvílir ótraust á standara 	<ul style="list-style-type: none"> - Ein til tvær aðgerðir rangar í frágangi - Startað í gír án þess að taka í tengsli* - Vandkvæði við að setja hjól á standara
7. Forgangur – hægri regla*	<ul style="list-style-type: none"> - Svínað gróflega í hægri eða vinstri beygju á vegamótum 	<ul style="list-style-type: none"> - Varúð ekki sýnd við hægri forgang - öll tilvik umfram tvö* - Svínað á aðra (sem eiga forgang) þ.e. að hafa forgang af öðrum - Biðskylða ekki virt þ.e. ekki dregið úr hraða og aðgæsla sýnd 	<ul style="list-style-type: none"> - Forgangur tekin af öðrum þegar báðir nema staðar - Varúð ekki sýnd við hægri forgang - fyrstu tvö tilföllin* - Hikað óþarflega lengi við gatnamót - Ekið fram yfir stöðvunarlínu áður en stöðvað er við vegamót
8. Stöðvunarskylda*	<ul style="list-style-type: none"> - Ekið viðstöðulaust án athygli út í umferð eftir að numið hefur verið staðar við stöðvunarlínu - Stöðvunarskyldu ekki sinnt 	<ul style="list-style-type: none"> - Röng staðsetning á stöðvunarskyldu* 	<ul style="list-style-type: none"> - Ekið fram fyrir stöðvunarlínu áður en numið er staðar* - Önnur aðfinnsluverð óskilgreind atriði við stöðvunarskyldu - Stöðvunarskyldu sinnt áður en komið er að línu*
9. Akstur um umferðarljós	<ul style="list-style-type: none"> - Ekið yfir á rauðu á vegamótum eða gangbraut - Stoppað á grænu ljósi við gatnamót eða gangbraut 	<ul style="list-style-type: none"> - Ekið gróflega yfir á gulrauðu - Ekið af stað um leið og gult ljós kviknar - Ekið af stað áður en gatnamót hreinsast 	<ul style="list-style-type: none"> - Ekið yfir á gulu þegar ætti að nema staðar - Numið staðar á gulu þegar próftaki hefði átt að aka áfram - Ekið inn á vegamót þegar útséð er að komast ekki yfir

Aksturspættir	- 12	- 3	- 1
		- Numið staðar á gulu þegar ætti að aka áfram og hraði er mikill á vegi	áður en rautt kemur vegna hreinsunar gatnamóta - Ekið of snemma af stað, áður en grænt ljós kemur
10. Ljós - stefnumerki		- Áberandi vankunnátta í notkun stjórnækja ljósa eða stefnumerki - Ekið með stöðuljós, þokuljós að óþörfu eða engin ljós - Stefnumerki sett á með rangri hendi	- Stefnumerki sleppt þar sem nota skal stefnumerki* - Gleymt að taka stefnumerki af eftir beygju - Stefnumerki gefið of seint - Önnur röng notkun á stefnumerki - Röng notkun aðalljósa
11. Hringtorg*	- Svínað gróflega í eða við hringtorg	- Skipt frá hægri akrein yfir á vinstri akrein þegar ekið er inn á hringtorg - Skipt frá vinstri akrein yfir á hægri akrein þegar ekið er út af hringtorgi enda varúðar ekki gætt - Skipt milli akreina í hringtorgi	- Óheppileg akrein valin í hringtorgi miðað við ætlaðan útkeyrslustað* - Stefnumerki til vinstri sleppt þegar ekið er fram hjá gatnamótum á ytri hring - Stefnumerki notað þegar ekið er inn í hringtorg án þess að aka út á 1. útkeyrslu
12. Aðgæsla v/gangandi vegfarenda*	- Ekið fyrir gangandi/hjólandi vegfarenda eða gróflega að honum	- Röng staðsetning við gangbraut - Forgangur gangandi vegfarenda ekki virtur t.d. við gangbraut, gatnamót, hringtorg eða umferðarljós - Varúð ekki sýnd í návist barna að leik - Flautað að óþörfu á gangandi vegfarendur	- Ekið óhikað (hratt) yfir gangbraut án sýnilegrar aðgæslu (enginn viðstaddur) - Ekið of nálægt gangandi/hjólandi vegfarenda - Ekið án varúðar framhjá búfénaði
13. Aksturslag – vistakstur*	- Harkalegur akstur t.d. hemlað snögg og rykk af stað (almennt) - Ófær um að taka af stað í brekku	- Ítrekaðir erfiðleikar með stjórnækki - Hastur akstur þ.e. rykk af stað og stöðvað snögglega eða ekið óvarlega um hraðahindranir og ójöfnur á vegi, einstök tilvik - Snúningur vélar langt yfir/undir vistakstursmörkum* - Bakrennsli sem veldur hættu á árekstri	- Drepið á vél í akstri, umfram eitt skipti - Rangar eða óheppilegar gírskiptingar - Snúningur vélar almennt yfir/undir vistakstursmörkum* - Lestur umferðarljósa áfátt
14. Fótaburður - áseta		- Gengur með hjóli þegar tekið er af stað eða numið staðar	- Gleið áseta, fætur út til hliða - Færir ekki fætur aftur á fótstig - Óheppilegur halli líkama í beygjum

Aksturspættir	- 12	- 3	- 1
15. Annað:*	<ul style="list-style-type: none"> - Mjög alvarleg tilvik í akstri sem stefnt hefur öryggi manna í hættu og eru ekki tilgreind í öðrum flokkum - Ökumaður dettur í akstursprófi 	<ul style="list-style-type: none"> - Aðfinnsluverð atriði sem ekki eru tilgreind í öðrum flokkum 	<ul style="list-style-type: none"> - Vægar athugasemdir sem ekki eru tilgreindar í öðrum flokkum
		<p>+1 Heimilt er að gefa plús-stig að akstri loknum ef próftakinn hefur sýnt hæfni sem telst langt fram yfir þær kröfur sem gerðar eru til akstursins. Dæmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Athygli sérlega góð, t.d. þar sem aðrir eiga að veita forgang - Sérstök tillitssemi - Einstaklega mjúkur akstur – vistvænn akstur 	

* Nánari leiðbeiningar eru í skjali 5.6 í prófahandbók, *Leiðbeiningar SGS fyrir verkleg próf*